

Velenczében készült; hogy első részének t. i. a költészetnek befejezése legalább 1509-ig terjedt, és hogy később két különféle építész kezébe jutván, építész rajzait és szövegét nyerte. Meglehet, ámbár nem igen valószínű, hogy időközben Urbinoba és más de Siena nevű építész kezébe jutott; de az utolsó helyen említett Sansovinót illető jegyzék mutatja, hogy 1545-ben a könyv megint Velenczébe, azaz eredete helyére visszakerült. Innen következik, hogy könyvünk nem volt és nem lehetett Mátyás király építészenek tulajdona, és hogy annak semmi vonatkozása hazánkra; mert még azon keleti diszitmények is, miket néhányan a magyar öltözet zsinorozására vonatkozóknak hittek, a velenceiek és a törökök közt akkor időben létező viszonyokból magyarázhatók.

Mindamellett e könyv a jeles ritkaságok egyike, mert a korából származó építész albumok nem mindennapiak, és mert lehet, hogy az átragasztott sonnetek és olasz versezetek közt sok kiadatlan található.

Ennélfogva érdemesnek tartom arra, hogy kiadassék, még pedig két külön kötetben, melyeknek egyike költészeti, másika építészeti részét tárgyalná.

III.

L E S E N C Z E - T O M A J I

RÓMAI FELIRATOS KŐ.

KÖZLI

Dr. RÓMER FLÓRIS,

m. Akad. I. tag.

Legújabbán sikerült a m. nem. Múzeum számára egy római feliratos *oltárkövet* (ara) megszerezni. Ezen római oltárkövet Balaton vidéki régészeti kirándulásom alkalmával fedeztem fel, Szala vármegyében, Lesencze-Tomajon, Gr. Deym tábornok kertjében. Figyelmeztetve a tulajdonost becsére, az

szíves volt azt azonnal a nemzeti Muzeumnak megküldeni, hol is ezen régiség a napokban már megérkezett, s az épület földszinti csarnokában a többi római feliratos kövek és sarkophagok közt kiállítva látható.

Felirata következő :

(D) O M
 FLAVIVS
 ATTICIA
 NVS MI
 LES LEGI
 DV. S. LM

Azaz Deo Optimo Maximo Flavius Atticianus Miles Legionis I (primae) Adjutricis V(otum) S(olvit) L(ubens) M(erito). Az oltárkö magassága 3 láb, felső párkányzatáé 11 hüvelyk, az alsó párkányzaté 20 hüvelyk. A kö vastagsága oldalán az írásnál 10 hüvelyk, felül s alul a tagozott párkányzatoknál 14". Az alsó párkányzat csavarodó vonalú vésetén kívül, két oldalán domborműben vésve látható : az egyikén a legionarius sas alakja, kevésbé kiterjesztett szárnyakkal és lefelé néző fővel, a másikon pedig egy kétes, talán fascia-fele alakzat.

Eddig a kö semmi különös nevezetességgel sem kínálkozik, mind a mellett, hogy a Bregetiotól (Szönytől) egész Sabariaig (Szombathelyig) kiterjesztett Legio I. adjutrix egyik állomására új adatot szolgáltat. De nevezetes anyagára nézve, a mennyire nem mint rendszeren a római emlékek fehér de élénk vörös homokkőből, az úgynevezett werfeni kőből készült. Holott tudjuk, hogy a római emlékkövek közt még veres márvány követ sem találunk.
